श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा–दिसम्बर– २०१८

કક્ષા : શાસ્ત્રી–1 (Sem-1) પેપર નં.: 03 કુલ ગુણ : 70

વિષય : ગુજરાતી કોડ નં. GE-111 (NEW) સમય : 02:00 થી 5:00

તારીખ : ૧૭/૧૨/૨૦૧૮ સંદર્ભગ્રંથ :'નરસિંહ મહેતાના પદો'–(મધ્યકાલીન પદ્યકૃતિ)

પ્રશ્ન–૧ મધ્યકાલીન પદકવિ તરીકે નરસિંહ મહેતાનું મૂલ્યાંકન કરો. **૧૪**

અથવા

પદ–સાહિત્ય સ્વરૂપનો ઉદ્ભવ–વિકાસની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન–૨ 'આત્મવૃત્ત પદો' ના આધારે નરસિંહ મહેતાના જીવન પ્રસંગો વર્ણવો. **૧૪**

અથવા

'જળકમળ છાંડી જા રે, બાળા ! સ્વામી અમારો જાગશે !'–પદનું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન–૩ 'ગોપી ભકિત'ના પદોની પ્રેમલક્ષણા ભકિત વર્ણવો. **૧૪**

અથવા

'ઘડપણ કોણે મોકલ્યું ?' – પદમાં વ્યકત થયેલા વૃદ્ધત્વના સ્વરૂપનું આલેખન કરો.

પ્રશ્ન–૪ **(અ) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો લખો.** **૦૫**

(૧) અભિપ્રાય (૨) ખાનદાન (૩) લાજ

(૪) રૂધિર (૫) કોલાહલ

(બ) નીચેના શબ્દોના વિરૂદ્ધાર્થી શબ્દો લખો. **૦૫**

(૧) તટસ્થ (૨) એક (૩) લઘુમતિ

(૪) સાર્થક (૫) સંયોગ

(ક) નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. **૦૪**

(૧) ખેતરમાં ભાથુ લઈને જનારી સ્ત્રી.

(૨) કવિઓનું સંમેલન.

(૩) હાથે લખેલી કોઈ લખાણની મૂળપ્રત.

(૪) પચ્ચીસ વર્ષ પૂરાં થતાં ઉજવાતો ઉત્સવ.

પ્રશ્ન–૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સાચા ઉત્તર વિકલ્પમાંથી પસંદ કરીને લખો. **૧૪**

(૧) કયા ગુજરાતી કવિને 'આદિકવિ'નું બિરૂદ આપવામાં આવ્યું છે ?
(અ) ભાલણ (બ) નરસિંહ મહેતા
(ક) પ્રેમાનંદ (ડ) દયારામ

(૨) પદકવિ તરીકે ઓળખાતા કવિ કોણ છે ?
(અ) પ્રેમાનંદ (બ) ભાલણ (ક) ધીરો ભગત (ડ) વલ્લભ મેવાડો

(૩) 'નરસિંહ મહેતાનાં પદો' કાવ્ય સંગ્રહના સંપાદક કોણ છે ?
(અ) અનંતમગનરાય રાવળ (બ) અનંતરાય રાવળ
(ક) અનંતશ્રી રાવળ (ડ) અનંતરામ રાવળ

(૪) 'નરસિંહ મહેતાના પદો' કાવ્યસંગ્રહમાં અભ્યાસકૃત કેટલા કાવ્યોનો સમાવેશ થયો છે ?
(અ) વીસ (બ) ત્રીસ (ક) ચાલીસ (ડ) સાઈઠ

(૫) 'નરસિંહ મહેતાના પદો' કાવ્યસંગ્રહમાં કુલ કેટલાં કાવ્યો છે ?
(અ) પચ્ચાસ (બ) સાઈઠ (ક) ચાલીસ (ડ) ત્રીસ

(૬) નરસિંહ મહેતાની પુત્રીનું નામ શું હતું ?
(અ) કુંવરબાઈ (બ) માણેકબાઈ
(ક) પુતળીબાઈ (ડ) ત્રણમાંથી એકપણ નહિં

(૭) નરસિંહ મહેતાની પદરચના કયા નામે ઓળખાય છે ?
(અ) છપ્પા (બ) પ્રભાતિયા
(ક) આખ્યાન–રચના (ડ) ગરબી–ગરબા

(૮) 'મરમ–વચન કહ્યાં ભાભીએ' – આ પદ કયા વિભાગનું છે ?
(અ) કૃષ્ણ–બાળલીલા (બ) રાસ–લીલા
(ક) ત વદર્શન (ડ) આત્મવૃત્ત

(૯) 'ભોળી રે ભરવાડણ હરિને વેચવા ચાલી' – આ પદ કયા વિભાગનું છે ?
(અ) આત્મવૃત્ત (બ) રાસ–લીલા (ક) ભકિત–બોધ (ડ) ત વદર્શન

(૧૦) 'ભૂતળ–ભકિત પદારથ મોટું ' – આ પદ કયા વિભાગનું છે ?
(અ) આત્મવૃત્ત (બ) ગોપી–ભકત (ક) રાસ–લીલા (ડ) ભકિતબોધ

(૧૧) 'વૈષ્ણવજન તો તેને કહીએ' – આ પદ કયા વિભાગનું છે ?
(અ) કૃષ્ણ–બાળલીલા (બ) આત્મવૃત્ત
(ક) ગોપી–ભકત (ડ) ભકિતબોધ

(૧૨) ' અવાજ ' શબ્દનો સમાનાર્થી શબ્દ જણાવો ?
(અ) ધ્વનિ (બ) નાદ (ક) નિનાદ (ડ) આપેલ તમામ

(૧૩) '' સ્થાવર '' શબ્દનો વિરોધી શબ્દ જણાવો ?
(અ) વામન (બ) સર્વત્ર (ક) વિના (ડ) જંગમ

(૧૪) ' રાત કે દિવસના ત્રણ કલાકનો સમૂહ' શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ જણાવો ?
(અ) ચોઘડિયું (બ) નક્ષત્ર
(ક) પહોર (ડ) ત્રણમાંથી એકપણ નહિં.

***